

prof. zw. Andrzej Nowaczyk

Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie
Wydział Grafiki
ul. Krakowskie Przedmieście 5
00-068 Warszawa

Warszawa, 3 marca 2016 r.

**Recenzja dorobku artystycznego
oraz pracy doktorskiej
mgr Agnieszki Cieślikowskiej
sporządzona w związku ze wszczętym
przez Radę Wydziału Grafiki
Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie
przewodem doktorskim w dziedzinie
sztuki plastyczne w dyscyplinie
sztuki piękne**

Pani magister Agnieszka Cieślikowska urodziła się 12 czerwca 1971 roku w Warszawie. Absolwentka Szkoły Podstawowej im. Króla Jana III Sobieskiego w Warszawie, VI Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Reytana w Warszawie, a po zdanej maturze dwuletniego Społecznego Policealnego Plastycznego Studium Zawodowego Fundacji im. A. F. Modrzewskiego w Warszawie.

Po pomyślnie zdanym egzaminie wstępnym w 1995 roku rozpoczęła studia na Wydziale Grafiki warszawskiej ASP, a ja mogłem rozpocząć śledzenie rozwoju artystycznej doktorantki, najpierw studentki zobowiązanej programem Wydziału zaliczyć na pierwszym oraz drugim roku studiów prowadzony przeze mnie przedmiot Liternictwo, a następnie na corocznych wystawach naszego Wydziału. Za wyróżniające osiągnięcia w nauce w roku 1998 otrzymuje Stypendium Ministra Kultury i Sztuki. W roku 2000 za cykl plakatów dla Europejskiej Fundacji Praw Człowieka uzyskuje dyplom z wyróżnieniem w Pracowni Projektowania Graficznego prof. Mieczysława Wasilewskiego. Pracy dyplomowej towarzyszył aneks zrealizowany w Pracowni Rysunku prowadzonej przez adi. II° Henryka Gostyńskiego. Od roku 2000 ze względu na pozostawanie na bezpłatnym urlopie mojego asystenta adi. I^o Piotra Chatkowskiego pani magister Agnieszka Cieślikowska pełni do roku 2003 w ramach godzin zleconych funkcję asystenta w prowadzonej przeze mnie Pracowni Liternictwa. Okres ten ze względów proceduralnych nie mógł zaliczyć się na poczet jej stażu dydaktycznego. W roku akademickim 2003/2004 pełni funkcję asystenta stażysty. Od roku 2004 zostaje zatrudniona na stanowisku asystenta mianowanego. Po objęciu przeze mnie w roku 2010 Pracowni Projektowania Graficznego na magisterskich studiach niestacjonarnych Agnieszka Cieślikowska pracuje również jako asystent. Zdyscyplinowana, pilna, wykazująca inicjatywę organizacyjną oraz intuicję pedagogiczną. Będąc artystką ambitną, poszukującą indywidualnych

form wyrazu, przestrzegającą niemal pedantycznie zasady lapidarności i celności wypowiedzi cechy te stara się zaszczyć studentom.

Program prowadzonej przez nas pracowni, z którym muszą się zmierzyć studenci I i II roku rekrutujący się często ze szkół licealnych o charakterze ogólnokształcącym stawiający przed nimi zadania, z którymi zmagają się po raz pierwszy przy cierpliwości w przekazywaniu wiedzy i empatii asystentki udaje mi się z powodzeniem realizować.

Jest zaangażowana w przygotowanie zajęć i sprawna organizacyjnie.

Suma tych pozytywnych cech pedagoga i artysty mgr Agnieszki Cieślikowskiej, moje zaufanie i pozytywne doświadczenie ze współpracy z nią pozwoliła mi na wystąpienie do dziekana Wydziału Grafiki w związku z moją okresową niedyspozycją o powierzenie jej w zastępstwie za mnie samodzielnego poprowadzenie Pracowni Liternictwa oraz Pracowni Projektowania Opakowań na licencjackich studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2009-2010. Agnieszka Cieślikowska uczestniczyła również w pracach zespołu badawczego Wydziału Grafiki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach „Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Działanie, Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych” powołanego do opracowania założeń programowych Dwuletniego Studium Projektowania Graficznego i Multimediów prowadzonego drogą internetową dla osób niepełnosprawnych: EdukON-line przygotowując autorski program kursu podstaw typografii.

W latach 2006-2007 władze Wydziału powierzają jej prowadzenie konsultacji dla kandydatów na I rok studiów na Wydziale Grafiki. Uczestniczy również w latach 2003 do 2007, 2009, 2012 do 2015 w organizacji egzaminów wstępnych.

Od roku 2012 Agnieszka Cieślikowska jest autorką materiałów informujących i promujących Niestacjonarne Studia I^o i II° na Wydziale Grafiki

Wiedzą swą dzieli się na również prowadząc w latach 2009-2010 gościnne wykłady na temat komunikacji wizualnej w Wyższej Szkole Promocji w Warszawie.

Poza pracą dydaktyczną Pani mgr Agnieszka Cieślikowska jest aktywna jako twórcza.

Uprawiana przez nią dyscyplina artystyczne to projektowanie graficzne. Specjalizuje się w grafice wydawniczej, ilustracji książkowej i plakacie. Współpracuje z wydawnictwami zajmującymi się książką dziecięcą: Wydawnictwem Jacek Santorski & Co, Agencją Edytorską EZOP. Szczególny rozdział twórczości Agnieszki to książka edukacyjna dla dzieci, a za tym współpraca z Wydawnictwem Nowa Era, Wydawnictwami Szkolnymi i Pedagogicznymi, Wydawnictwem Skarbnica Wiedzy, Wydawnictwem Jacek Santorski & Co. Pracuje dla Teatru Lalka, Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ, Rzecznika Praw Dziecka dla którego opracowała i zilustrowała książki napisane przez Janusza Korczaka i wydane z okazji „Roku Korczaka” przypadającego na rok 2012.

Opracowane graficznie książki są wyróżniane i nagradzane w konkursie Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek „Najpiękniejsze Książki” w kategorii książki dla dzieci i młodzieży między innymi „Bromba i inni (po latach...)” Macieja Wojtyszki w 2004 roku a w kategorii Literatura Piękna wydana przez Agencję Edytorską EZOP książka „Kruk między innymi” Joanny Haręży. W roku 2014 otrzymuje wyróżnienie w Konkursie zorganizowanym przez Galerię Plakatu AMS za plakat „Przestrzeń wspólna – przestrzeń niczyja”.

Agnieszka Cieślukowska uczestniczy również czynnie w działaniach środowiska Sekcji Ilustratorów Okręgu Warszawskiego Związku Polskich Artystów Plastyków współorganizując wystawę Pro Bolonia, zorganizowaną jako część programu przygotowującego polski rynek wydawniczy do prezentacji na Międzynarodowych Targach Książki Dziecięcej w Bolonii, gdzie w roku 2003 Polska była gościem honorowym.

Prywatnie mama dwóch córek Kingi 8 lat i Olgi 5 lat.

W przedstawionej dokumentacji osiągnięć artystycznych doktorantka prezentuje prace powstałe od roku 2003 do roku 2015. Znajdują się tam okładki z ilustracjami różnych autorów do opracowanej graficznie „Skrzydlatej serii” dla Agencji Edytorskiej EZOP, w tym również książka „Śpiące wierszyki” Joanny Papuzińskiej z niezwykle ciepłymi trafnie uzupełniającymi tekst własnymi ilustracjami. Dla Wydawnictwa Jacek Santorski & Co opracowuje graficznie dwie książki Macieja Wojtyszki „Bromba i psychologia” i „Bromba i filozofia” z delikatnymi rysowanymi cienką czarną kreską piórkiem ilustracjami autora. Uzupełniając lewy i górny margines okładek o dynamiczne płaszczyzny koloru z mocną białą literą tytułu „Aachen Bold” łączącą się z tłem nie stara się konkurować z rysunkami a zespala elementy kompozycji w całość. Dzieje się tak również w okładkach do serii wydawniczej „Lepiej w to uwierz”, w których przez podlanie koloru pod ilustracje Marty Krzywickiej i dobranie w tytule fontu „Bernhard Bold Condensed” nadaje serii tajemniczego charakteru. Agnieszka Cieślukowska ma szczęście do opracowywania graficznego książek Macieja Wojtyszki. Dla Agencji Wydawniczej EZOP opracowuje graficznie książkę „Bromba i inni po latach także”, za którą otrzymuje wyróżnienie w konkursie PTWK i „Bromba i Fikandra wieczór autorski”, w której delikatne rysunki Wojtyszki podbija dynamiczną typografią stosując rzadko dziś używany poddany digitalizacji „Blok ściągły” ze składu ręcznego.

Portfolio doktorantki zawiera również książki autorskie, w których nieskrępowana ograniczeniami prezentuje w pełni swoje umiejętności. Jedną z nich jest zrealizowana w 2004 książka dla dzieci „Korniszonek” Grażyny Bąkiewicz. Jest ona jak by stworzona dla Agnieszki. Tą zabawną historię o dwóch siedmiolatkach napisaną bezpretensjonalnym prostym językiem przystępnym dla czytelnika w tym wieku wzbogaca równie bezpretensjonalnymi pełnymi dynamizmu niepozabawionymi humoru rysunkami piórkiem. Ten charakterystyczny dla Agnieszki styl rysunku znajdujemy w książkach serii „trudny temat” Moniki Zięby „Moja mama ma raka” opracowana w roku 2007 i „Bo ja idę do szpitala” z roku 2010. Świadomie dobierając środki wyrazu, używając delikatnej pastelowej skala barw i żartobliwej formy ilustracji stających się nierzadko infografikami w miejscach stosownie wybranych do tekstu przekazuje niezbędne informacje pozwalając dziecku lepiej zrozumieć, co się wokół niego dzieje, i nabrać niezbędnego dystansu do choroby budzącej lęk i oswoić się z nieznanym miejscem jakim jest szpital. W roku 2012 dla Agencji Edytorskiej EZOP opracowuje graficznie i ilustruje książkę dla młodzieży „Prawidła życia” Janusza Korczaka, a następnie na zlecenie Rzecznika Praw Dziecka kolejne książki tego autora „Jak kochać dziecko. Dziecko w rodzinie”, „Jak kochać dziecko, internat, kolonie, dom sierot” oraz „Prawo dziecka do szacunku”. Te pozycje wydawnicze skierowane do dojrzałego odbiorcy pokazują nam nowe oblicze artystki. Całostronicowe kolaże łączące w sobie znane z innych projektów autorki formy rysunku, przetworzone fotografie wizerunków dzieci i dokumentów przedmiotów, rastry, niekiedy

zwykła bazgranina w połączeniu z symbolicznie użytymi fragmentami papieru milimetrowego i umieszczonymi na nich na czarnych aplach podkreślonych kolorem wymiarkami tekstu podsumowującymi narrację nabierają rangi plakatów.

Niebagatelną częścią działalności artystycznej mgr Agnieszki Cieślikowskiej są projekty przygotowane dla wydawnictw edukacyjnych. Projektuje dla nich pojedyncze ilustracje, infografiki, systemy ikon, piktogramy, winiety, rysunki przygotowujące do nauki pisania oraz nowe układy graficzne podręczników. Pracuje w zespołach projektowych, a doświadczenie pedagogiczne pozwala jej na koordynowanie projektów powierzonych przez wydawnictwa. Przygotowywanie podręczników dla różnych grup wiekowych i wymagania postawione przez autorów i redaktorów merytorycznych przy swobodzie posługiwania się medium jakim jest rysunek pozwala doktorantce na świadomy dobór konwencji i środków wyrazu.

Ocena pracy doktorskiej pt. „Projekt kroju liter do nauki pisania”

Reforma edukacji lat 90-tych ubiegłego wieku oraz uwolnienie rynku wydawniczego zaowocowały wysypem nowych podręczników. Tylko w latach 2009/2010 Ministerstwo Edukacji Narodowej dopuściło do użytku szkolnego 65 podręczników i zeszytów ćwiczeń edukacji wczesnoszkolnej różnych wydawców przygotowanych i sprawdzonych pod kontem zgodności z podstawą programową opracowaną przez MEN i określoną przez rozporządzenie z grudnia 2008 roku¹.

W roku 2010 mgr Agata Hącia i mgr Magdalena Majdak na użytek publikacji „Wzorce kaligraficzne w polskiej szkole XX w” powstałej na zlecenie Rady Języka Polskiego przeprowadzają analizę kilkunastu podręczników wczesnoszkolnych pod względem kształtu liter elementarnych w nich prezentowanych, z której jednoznacznie wynika pełna swoboda w ich opracowaniu. Poza różnicami w kształcie porównywanych znaków, ich szerokości, sposobie łączenia, formie otwarcia oraz zamknięcia brzuszków a także sposobie łączenia poszczególnych liter w wyrazie w wydanych podręcznikach różnych wydawców zdarzają się przypadki występowania różnych ich kształtów w ramach jednego pakietu (podręcznik, zeszyt ćwiczeń) tego samego wydawcy.

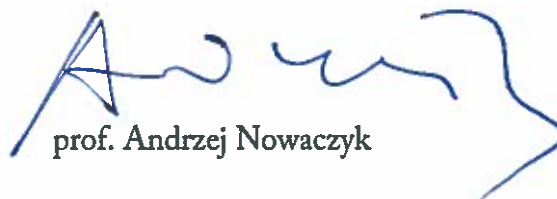
Konkluzją tej analizy staje się uwaga autorek *„warto rozważyć wprowadzenie ujednoliconego wzornika liter, zgodnego z najnowszym stanem wiedzy specjalistycznej, uwzględniającego potrzeby i możliwości różnych uczniów”*.

Pani mgr Agnieszka Cieślikowska w latach 2007–2011 współpracuje z wydawcami podręczników edukacji wczesnoszkolnej takimi jak Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne i Wydawnictwo Nowa Era. Przygotowuje do „Zeszytów ćwiczeń” klas młodszych rysunki grafomotoryczne dla kolejnych liter alfabetu, na których dziecko rysując po śladzie przez ćwiczenie manualne przygotowuje się do płynnego pisania. Opracowuje również na zlecenie Wydawnictwa Nowa Era w roku 2008 krój liter do nauki pisania. Doświadczenia te pogłębione o wiedzę z zakresu psychologii rozwoju dziecka, pedagogiki nauczania początkowego, historii literatury a w tym historii projektowania pism do nauki pisania z pogłębioną analizą przemian

¹ Źródło: A. Hącia, M. Majdak „Wzorce kaligraficzne w polskiej szkole XX w”, Warszawa 2010
http://www.reformaprogramowa.men.gov.pl/nowepodreczniki/wykaz_dopuszczone_lista1.php

elementarzowej wzbogacony o przykłady ćwiczeń – rysunków grafomotorycznych wykorzystujących elementy liter pozwala na ujednoczenie materiałów dydaktycznych opracowywanych przez różne podmioty rynku wydawniczego i projektantów wydawnictw edukacji wczesnoszkolnej co było założeniem autorki.

Po zapoznaniu się z rzetelnie przygotowaną dokumentacją dorobku artystycznego, pracą doktorską spełniającą warunki określone w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Z 2003 r. nr 65, poz. 595; z późniejszymi zmianami) i dołączonym do niej opisem, oceniając jednocześnie wysoko wiedzę zawodową oraz kwalifikacje pedagogiczne popieram z pełnym przekonaniem wnioszek Rady Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie o nadanie mgr Agnieszce Cieślikowskiej stopnia doktora w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie sztuki piękne.

prof. Andrzej Nowaczyk